

ЦРАСВХ № 495/11.11.2014.

СТАНОВИЩЕ

От доц. Нина Михайлова, д.п.от катедра „Физикална медицина, рехабилитация, ерготерапия и спорт“ при факултет „Обществено здраве“ на Медицински Университет - Плевен

ОТНОСНО: Дисертационен труд на докторант Атанасиос Георгиос Матзуридис от катедра „Спортна медицина“ на Национална спортна академия „Васил Левски“ на тема: „Адаптирана физическа активност и спорт при жени с остеопороза“, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. „Спорт“. Научен ръководител е проф. Лейла Крайджикова.

Представеният от докторант Атанасиос Георгиос Матзуридис дисертационен труд е с *обем* 179 страници. Опагледен е с 32 таблици и 81 фигури. Библиографската справка включва 210 заглавия, от които 44 на кирилица и 162 на латиница и 4 интернет сайта. *Структурата* на дисертацията е съобразена с препоръките и изискванията за трудове от този род, като съдържа уводна част, литературен обзор и собствени проучвания, последвани от изводи и препоръки. *Тематиката* е актуална тъй като остеопорозата е най-честото костно заболяване при човека. Смъртността и тежката инвалидизация до които води тя са основните причини да бъде призната за масово социално-значимо заболяване, особено сред жените след менопауза.

Уводът представлява сполучливо въведение към разглеждания в дисертацията проблем.

Литературният обзор е с обем от 37 страници и дава подробна картина на научните публикации по разглеждания дисертационен проблем, който е със съществено научно и практическо значение. Авторът се спира детайлно на проучванията, отнасящи се до подробната картина на остеопорозата като болест, която могат да развият индивиди от всички възрастови групи. Разгледана е етиологията, патогенезата, клиничната картина, профилактиката и лечението на заболяването. Важна част от литературния обзор е разкриването на влиянието на физическата активност и спорта върху развитието на остеопорозата и връзката между лумбосакралния болков синдром и остеопорозата. В края на литературния обзор е направен анализ и са изведени заключения, които позволяват оформянето на адекватна работна хипотеза. Посочени са фактори, които не са достатъчно проучени и са подходящи за други научни разработки.

Целта на изследването е правилно формулирана и е свързана с работната хипотеза, а именно създаване и изследване на ефекта на програма за адаптирана физическа активност за редуциране на хроничен лумбосакрален болков синдром и за функционално възстановяване на гръбначния стълб при жени с постменопаузална остеопения/остеопороза.

Задачите са 6 формулирани конкретно и са напълно реализирани. Те представят необходимите стъпки за реализирането на целта.

Обект на изследването са 74 жени на възраст 50-65 с понижена костна плътност и хронични болки в лумбосакралната област с давност минимум 6 месеца. За целите на проучването са формирани две групи: експериментална (30 жени) и контролна (33 жени). При експерименталната група е приложена собствена методика, която е разделена на два периода (подготвителен и основен). Собствената методика е представена изчерпателно и включва тестове: за изследване на мускулния тонус и скъсяване на статичната гръбна мускулатура; за наличие на лумбална дискова херния;

характеризиране на болковия синдром; за степента на инвалидизиране; ниво на общото здравословно състояние и самооценка на здравето. Подбрани са упражнения, които могат да повлияят не само болковата симптоматика, но и да стимулират минералната костна плътност.

Резултатите от изследванията са обработени прецизно, задълбочено и с професионална компетентност. Използваните и точно интерпретирани статистически параметри са вярно и научно приложени. Отлично са онагледени и са достъпни за възприемане. Проявява уменията на докторанта да интерпретира установените факти. Това подкрепя направените изводи и увеличава достоверността им.

Представеният материал завършва с шест извода. Те са формулирани точно и произтичат от получените резултати от проучването.

Направените три препоръки имат съществено значение за практиката с цел превенция и лечение на жените с намалена КМП, на базата на анализиране на ефекта от прилагане на АФАС от собственото проучване и актуални литературни източници.

В заключение, представеният от Атанасиос Георгиос Матзуридис научен материал представлява един завършен дисертационен труд с подчертани научни и лечебно-практически приноси в областта на АФАС. Като се има предвид актуалността на избраната тема, правилната постановка на проучванията, компетентното прилагане на разнообразни методи, които са лечебно приложими, убедено препоръчвам да бъде допуснат до официална защита на дисертационния труд, за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“.

06.11.2014 г.

.....
(Доц. Н. Михайлова, д.п.)